Burgemeester van Utrecht
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 00 00
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Commissie Mens en Samenleving

Behandeld door	P.M. Bosman	**Datum**	29 oktober 2015
Doorkiesnummer	030 - 28 61005	**Ons kenmerk**	15.510694
E-mail	p.bosman@utrecht.nl	**Onderwerp**	Voetbalwedstrijd FC Utrecht-Ajax op 13 december 2015
Bijlage(n)	Geen		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte dames en heren,

Met deze brief informeer ik u over de besluiten die, na herhaald overleg in de Driehoek, zijn genomen om een veilig en goed verloop van de wedstrijd FC Utrecht-Ajax op 13 december aanstaande te bevorderen. Naast de veiligheid en een goed verloop van deze wedstrijd, heeft het perspectief op 'normalisatie' bij wedstrijden tussen beide ploegen in volgende seizoenen hierbij prioriteit.

Achtereenvolgens gaat deze brief in op:

- de verhouding tussen een deel van de aanhang van FC Utrecht en Ajax, de antisemitische spreekkoren en andere de gebeurtenissen tijdens en rond de wedstrijd FC Utrecht-Ajax op 5 april jl.;

- de raadsinformatieavond van 2 juni 2015 en de vragen uit de raadscommissie Mens en Samenleving van 8 september 2015; over de eventuele mogelijkheid van aanvullende maatregelen van onze kant op de uitspraak van de tuchtcommissie van beroep betaald voetbal KNVB van 2 september 2015 en de vraag of seizoenkaarthouders uit het leeg te houden vak wel plaats mogen nemen in andere vakken;

- voorbereiding en voorwaarden van de wedstrijd FC Utrecht-Ajax op 13 december aanstaande.

De verhouding tussen FC Utrecht en Ajax en de wedstrijd op 5 april jl.
De animositeit tussen delen van de aanhang van beide clubs is helaas al jaren aanwezig. De wedstrijden tussen FC Utrecht en Ajax vergen al vele jaren forse politie-inzet om problemen te voorkomen. In Utrecht gaat het daarbij om een politie-inzet die 2 á 3 keer zo hoog is als bij een gemiddelde eredivisiewedstrijd. In tegenstelling tot de dalende politie-inzet bij andere eredivisiewedstrijden, zit er bij FC Utrecht-Ajax nauwelijks verbetering in het normalisatietraject en blijft massieve inzet van de politie noodzakelijk. Bij de wedstrijd tegen Ajax in april 2015 was inzet van de politie en ME ook daadwerkelijk nodig wegens een poging tot uitbraak door Ajax-supporters met

het risico op een confrontatie. Een aantal Ajax-supporters is daarbij als dader geïdentificeerd en bestraft door de KNVB en Ajax.

Dat incident is van een andere orde dan de schandalige (antisemitische) teksten die bij de wedstrijd zijn gezongen door een deel van de aanhang van FC Utrecht op de Bunnikside. Het is afschuwelijk dat het zingen van een dergelijke tekst heeft plaatsgevonden. Een dieptepunt. Na de wedstrijd is de onafhankelijke aanklager betaald voetbal een onderzoek gestart naar de spreekkoren. Onderzocht werd wat FC Utrecht heeft gedaan om de spreekkoren te voorkomen en te stoppen. Dit onderzoek heeft uiteindelijk geleid tot de volgende uitspraak van de Commissie van Beroep van de KNVB: "*FC Utrecht wordt veroordeeld tot het spelen van de eerstvolgende thuiswedstrijd van het eerste elftal in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB, tegen het eerste elftal van Ajax, waarbij geen personen als toeschouwer toegang mogen hebben tot de Bunnikside. De Bunnikside betreft de vakken H, J. K, L. M.*" Ook moet de club een boete van €10.000 betalen. FC Utrecht, Politie en OM hebben de supporters die op 5 april tijdens de wedstrijd de kwetsende spreekkoren zongen, niet kunnen identificeren.

Raadsinformatieavond en gemeenteraadscommissie kwetsende spreekkoren
Uw Raad heeft naar aanleiding van de antisemitische spreekkoren op 2 juni een raadsinformatieavond georganiseerd. Daarbij is gesproken over oorzaken van, en mogelijke initiatieven ter voorkoming van kwetsende spreekkoren met de voorzitters van de supportersverenigingen, de veiligheidscoördinator van FC Utrecht, een voorzitter van de scheidsrechtersvereniging van het amateurvoetbal en vertegenwoordigers van werkgroep Art. 1 Midden Nederland.

Na het zomerreces heeft de gemeenteraadscommissie Mens en Samenleving op 8 september jl. hierover gesproken, aan de hand van de brief die ik u mede namens sportwethouder Jansen op 3 september 2015 stuurde. Meerdere raadsleden gaven in hun bijdrage aan de indruk te hebben dat FC Utrecht in de communicatie het effect en de uitvoering van de opgelegde straf leek te willen 'ondermijnen'. In antwoord daarop heb ik onder andere in de raadscommissie aangegeven op de vraag terug te zullen komen of er aanvullende mogelijkheden tot optreden zijn naar aanleiding van de uitspraak van de commissie van beroep van de KNVB, en na te zullen gaan of seizoenkaarthouders uit het te sluiten vak wel plaats mogen nemen in andere vakken. Op de eerste vraag moet het antwoord luiden dat ik geen rol heb in de tuchtrechtspraak in het betaald voetbal. Wel is het mogelijk bij misdragingen bestuurlijke maatregelen (bijvoorbeeld op basis van de Wet maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast) te nemen. Voorwaarde daarbij is dat de daders bekend zijn. Zoals aangegeven is dat in de situatie van de antisemitische spreekkoren helaas niet het geval. In algemene zin kunnen aan de vergunning voor een wedstrijd in het betaald voetbal voorwaarden worden verbonden in het belang van openbare orde en veiligheid (in het uiterste geval zelfs het verbieden van de wedstrijd). De vergunningverlening is een zelfstandige bevoegdheid van de burgemeester met een preventief karakter en is dus niet aanvullend op tuchtrechtelijke uitspraken.

Voor het antwoord op de vraag of seizoenkaarthouders van de Bunnikside wel plaats mogen nemen in andere vakken is de exacte formulering van de opgelegde straf van belang (zie hierboven). Het standpunt van FC Utrecht is dat de club gerechtigd is de seizoenkaarthouders van de Bunnikside (dat zijn er ongeveer 2.000) een plek elders in het stadion aan te bieden. De opgelegde straf houdt niet in dat er bepaalde personen niet in het stadion mogen worden toegelaten. Er zijn in het kader van deze straf geen stadionverboden opgelegd. Op de Bunnikside (in totaal ongeveer 5.000 plaatsen) zitten ook toeschouwers die met een clubkaart een kaartje kopen. De clubkaart is geen toegangsbewijs, maar geeft het recht een kaartje te kopen voor een plek op een tribune naar keuze, uiteraard voor zover beschikbaar. 'Herplaatsen' door de club is bij clubkaarthouders dus niet aan de orde.

Om uw vraag zo nauwkeurig mogelijk te kunnen beantwoorden is dit standpunt van FC Utrecht over herplaatsing van seizoenkaarthouders voor een second opinion voorgelegd aan advocatenkantoor Van Benthem en Keulen. Hun opvatting luidt kortweg gezegd "*dat de sanctie die de KNVB aan FC Utrecht heeft opgelegd het toelaat dat FC Utrecht seizoenkaarthouders op de Bunnikside voor de eerstvolgende wedstrijd tegen Ajax een plek elders in het stadion aanbiedt. Er kan verschillend worden gedacht over het antwoord op de vraag of FC Utrecht gelet op het bepaalde in (artikel 4.2 van) de*

Standaardvoorwaarden een verplichting heeft om getroffen seizoenkaarthouders te compenseren. Wij zijn van mening dat een dergelijke verplichting op grond van de Standaardvoorwaarden niet bestaat. Gelet op de ondubbelzinnige en onvoorwaardelijke toezegging die FC Utrecht aan de betreffende seizoenkaarthouders heeft gedaan, zijn wij van mening dat een verplichting om de seizoenkaarthouders een andere plek aan te bieden thans niettemin wel op FC Utrecht rust".

Voorbereiding en voorwaarden van de wedstrijd FC Utrecht–Ajax op 13 december 2015
De uitspraak van de beroepscommissie betaald voetbal KNVB dient te worden gerespecteerd. De door de KNVB opgelegde straf is uniek voor het betaalde voetbal in Nederland: een deel van het stadion moet leeg zijn, er is geen stadionverbod opgelegd aan de seizoenkaarthouders van dat deel van het stadion. Dit zorgt ervoor dat de supporters van de Bunnikside voor deze wedstrijd verspreid zitten over andere delen van het stadion.

De voorbereiding van de wedstrijd vindt plaats tegen de volgende achtergrond:

- de grote animositeit tussen de supportersgroepen van beide clubs met over en weer het risico van provocaties;

- signalen die bij de Utrechtse politie worden opgevangen, ook vanuit een deel van de aanhang van FC Utrecht, dat acties worden voorbereid die bij deze wedstrijd de openbare orde en veiligheid bedreigen;

- het gegeven dat voor het uit elkaar houden van de supportersgroepen politie en ME op de tribunes aanwezig zullen moeten zijn en het grote risico dat zij ook daadwerkelijk moeten ingrijpen, met gevolgen voor de veiligheid van bezoekers en personeel;

- de negatieve gevolgen voor de mogelijkheid in de komende seizoenen tot normalisatie te komen.

Deze ingrediënten bieden weinig perspectief op een ontspannen voetbalmiddag. In plaats van het kunnen overwegen van het verlagen van de politie inzet ten opzichte van eerdere ontmoetingen, zal grootschalige politie inzet aan de orde zijn om een veilig verloop van de wedstrijd mogelijk te maken.

Maatregelen aanvullend op risicowedstrijd
Na overleg met politie en Openbaar Ministerie in de Driehoek heb ik besloten dat de volgende voorwaarden worden verbonden aan de vergunning. De wedstrijd wordt, gelijk aan de afgelopen seizoenen, voorbereid als een hoog risicowedstrijd. Daarbij geldt een strikt alcoholbeleid: in het stadion geen alcohol vooraf en tijdens de wedstrijd en buiten het stadion in de directe omgeving (sportkantines) geen alcohol voor de wedstrijd.

Daarbovenop gelden voor deze specifieke wedstrijd de volgende aanvullende voorwaarden:

- het uitvak voor supporters blijft leeg. Confrontaties werden in het verleden veelal gezocht tussen supporters van de Bunnikside en supporters van het uitvak waarbij de politie de partijen gescheiden kon houden. Confrontaties vinden in de praktijk "buitenom" of buiten het stadion plaats. Dat geeft de politie tijd om zich te organiseren en partijen gescheiden te houden. Daarbij blijft het publiek op de lange zijdes van het stadion en op de gezinstribune buiten het gewoel. Door het verspreid raken van de groep supporters die normaliter de Bunnikside bezet is het niet mogelijk deze groepen adequaat te scheiden en ontstaat er een te groot risico op provocaties. Dit risico is onaanvaardbaar vanwege veiligheid van de bezoekers en personeel. Daarom blijft het uitvak voor iedereen leeg.

- het verkoopregime wordt aangescherpt tot 1:1. Seizoenkaarthouders kunnen dus geen extra toegangskaartje bijkopen. (Clubkaarthouders kunnen net als bij vorige ontmoetingen op hun clubkaart slechts één toegangskaart kopen);

- een plan voor de herplaatsing van de seizoenkaarthouders wordt opgesteld door FC Utrecht in overleg met politie en gemeente, waarbij veiligheid het doorslaggevende criterium is;

- FC Utrecht zet voldoende extra personeel in om veiligheid in het stadion te borgen;

- FC Utrecht zorgt voor personeel en maatregelen waardoor het betreden van de Bunnikside door het publiek wordt uitgesloten;

- FC Utrecht zorgt dat het nieuwe aanvullende camerasysteem operationeel is en samen met extra personeel, maximaal kan bijdragen aan het signaleren van en optreden tegen ongewenste spreekkoren en het identificeren van daders en het bestraffen ervan;

- FC Utrecht zet in aanloop naar de wedstrijd maximaal in op het bevorderen van positief gedrag, bevorderen van respect onder de aanhang. Voor iedereen moet helder zijn dat extra wordt ingezet op signaleren en bestraffen van ongewenst gedrag.

Ten slotte

Het is zeer betreurenswaardig dat het nodig is om met dergelijke voorwaarden een voetbalwedstrijd te moeten organiseren. Het is mijn vaste overtuiging dat voor het houden van perspectief op normale verhoudingen in de nabije toekomst, het op dit moment nodig is om deze maatregelen te nemen. De noodzakelijke grootschalige inzet van politie en ME die zonder deze maatregelen nodig zou zijn om de wedstrijd FC Utrecht-Ajax op 13 december a.s. in goede banen te leiden, past niet in het streven naar normalisatie.

In de voorbereiding van dit besluit heb ik met veel betrokkenen gesproken. Voorzitters van de supportersverenigingen hebben zich bereid verklaard zich in te zetten voor verbetering van de verhoudingen met hun Ajax-collega's. Ook FC Utrecht gaat zich daar voor inspannen.

Als signalen in de aanloop naar de wedstrijd aanhouden dat acties worden voorbereid die de veiligheid en openbare orde in gevaar brengen, zijn verdergaande maatregelen niet uitgesloten.

Met vriendelijke groet,

Jan van Zanen